

AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREISKIMAS

(2005/C 302/02)

I. Laikydami EB sutarties 248 straipsnio nuostata, Audito Rūmai išnagrinėjo Europos Bendrijų 2004 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų „konsoliduotas biudžeto vykdymo ataskaitas ir konsoliduotą finansinę atskaitomybę“⁽¹⁾. Audito Rūmai auditą atliko pagal savo strategiją ir standartus, kurie yra parengti pagal tarptautinius audito standartus ir pritaikyti Bendrijos kontekstui. Tokiu būdu, Audito Rūmai gavo pakankamą pagrindą toliau išdėstyti išvadais pateikti. Pajamų srityje Audito Rūmų audito apimtis buvo ribota. Pirma, PVM ir BNP nuosavi išteklių yra pagrįsti makroekonominiais statistiniais duomenimis, kurių Audito Rūmai negali tiesiogiai tikrinti, antra, tradicinių nuosavų išteklių auditas negali aprėpti muitinės priežiūros išvengusio importo.

ATASKAITŲ PATIKIMUMAS

II. Audito Rūmų nuomone, Europos Bendrijų „konsoliduotos biudžeto vykdymo ataskaitos ir konsoliduota finansinė atskaitomybė“ parengtos laikantis 2002 m. birželio 25 d. Finansinio reglamento nuostatų bei konsoliduotos finansinės atskaitomybės prieduose pateiktų apskaitos principų, taisyklių ir metodų⁽²⁾. Išskyrus III dalyje paminėtą pastabą, jos teisingai atspindi Europos Bendrijų finansinių metų pajamas ir išlaidas bei finansinę būklę metų pabaigoje.

III. Kadangi nebuvo efektyviai vykdomos įvairių pajamų ir išankstinių mokėjimų vidaus kontrolės procedūros, Audito Rūmai negali įsitikinti, jog su įvairių skolininkų straipsniu susijusios operacijos įregistruotos teisingai ir išsamiai.

IV. Neprieštaraujant II dalyje išreikštai nuomonei, Audito Rūmai nori atkreipti dėmesį į šiuos klausimus:

- a) Kaip ir anksčiau, 2004 m. ataskaitų sudarymui naudojama apskaitos sistema nebuvo pritaikyta viso turto ir išpareigojimų įregistravimui užtikrinti.
- b) Atsižvelgiant į pačios parengtą Europos Bendrijų apskaitos sistemos modernizavimo veiksmų planą, Komisija padarė didelę pažangą nuo 2005 m. įdiegdama kaupimo principu vykdomą apskaitą. Tačiau vėluota taikyti ir tvirtinti priemones, būtinas užtikrinti visišką naujos apskaitos sistemos įgyvendinimą.

OPERACIJŲ TEISĖTUMAS IR TVARKINGUMAS

V. Atsižvelgdami į savo audito rezultatus, Audito Rūmai mano, jog tose srityse, kuriose yra taikomos tinkamą rizikos valdymą užtikrinančios priežiūros ir kontrolės sistemos, t. y. pajamų, išpareigojimų, administracinių išlaidų ir pasirengimo stojimui strategijos, konsoliduotų metinių Europos Bendrijų ataskaitų pagrindu esančios ūkinės operacijos iš esmės yra teisėtos ir tvarkingos. Be to, su bendrąja žemės ūkio politika (BŽŪP) susijusių išlaidų atveju, Audito Rūmų atlikto audito metu nustatyta, kad tinkamai taikoma integruota administravimo ir kontrolės sistema (IAKS) efektyviai apriboja nepagrįstų išlaidų riziką.

⁽¹⁾ „Konsoliduotos biudžeto vykdymo ataskaitos ir konsoliduota finansinė atskaitomybė“ sudaro Europos Bendrijų 2004 finansinių metų metinių ataskaitų I tomą.

⁽²⁾ Žr. Europos Bendrijų 2004 finansinių metų galutinių ataskaitų 1 tomo I priedą.

VI. Neprieštaraujant V dalyje išreikštai nuomonei, Audito Rūmai pabrėžia, kad pasirengimo stojimui strategijos srityje, vis dar išlieka įvairaus lygio su visomis programomis ir instrumentais susijusi rizika šalių kandidačių įgyvendinančiose institucijose.

VII. Reikia papildomų pastangų efektyviai įgyvendinant priežiūros ir kontrolės sistemas ir ištaisant jų trūkumus, kad būtų galima tinkamiau užtikrinti rizikos valdymą toliau minėtose srityse, kuriose vis dar yra reikšmingų mokėjimų klaidų:

- a) BŽŪP išlaidų atveju, Audito Rūmai nustatė, kad dažnai su išlaidomis, kurioms netaikoma IAKS ar taikoma nepakankamai, susijusi rizika buvo didesnė, nes kontrolės sistemos nėra iš tiesų efektyvios. Patikros po BŽŪP subsidijų, kurioms netaikoma IAKS, mokėjimų nesuteikia pakankamo patikinimo dėl Bendrijos teisės aktų laikymosi. Audito Rūmai padarė išvadą, kad BŽŪP išlaidose iš esmės vis dar yra reikšmingų klaidų;
- b) struktūrinių priemonių atveju, Audito Rūmai vėl nustatė valdymo ir kontrolės sistemų trūkumų. Jas reikia įvairiais lygiais tobulinti, siekiant visiškai atitikti 2000–2006 m. programavimo laikotarpio efektyvių kasdieninių operacijų valdymo patikrų (ar) nepriklausomų pavyzdžių patikrų reguliavimo reikalavimus. Abiem programavimo laikotarpiais (1994–1999 m. ir 2000–2006 m.) buvo nustatyta daug išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo trūkumų deklaracijose, nurodančiose Komisijai atlikti mokėjimus;
- c) vidaus politikų atveju, nepaisant tam tikrose srityse pasiektos pažangos, Audito Rūmų audito metu nustatyti su priežiūros ir kontrolės sistemomis bei operacijomis susiję faktai nesuteikia pakankamo patikinimo dėl mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo. Tikėtina, kad klaidų rizika išliks, jei nebus pakeista teisinė sistema, siekiant supaprastinti išlaidų atlyginimo sistemas ir patikslinti įvairių programų procedūras ir instrukcijas;
- d) Išorės veiksmų atveju, Komisijos priežiūros ir kontrolės sistemų patobulinimas dar neturėjo poveikio įgyvendinančiose institucijose, kuriose Audito Rūmai nustatė gana nemažai pasitaikančių ir finansinį poveikį turinčių mokėjimų klaidų, nes šiose institucijose nebuvo bendro priežiūros, kontrolės ir audito metodo.

VIII. Audito Rūmai pažymi Komisijos pažangą vykdančios jos vidaus kontrolės sistemos reformą bei teigiamą šios reformos poveikį Komisijos vykdomo išlaidų vidaus valdymo teisėtumui ir tvarkingumui. Tačiau vis dar reikia skatinti veiklos efektyvumą.

2005 m. rugsėjo 28 d.

Hubert WEBER

Pirmininkas

Europos Audito Rūmai
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg